

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12 Haziran 2020
Sayı : 22374

30960

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Zonguldak, Cumhuriyet'in ilk ili olup, Cumhuriyet ile var olan, gelişip büyüyen bir kentimizdir. Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren ekonomik ve sosyal hayatı örnek gösterilen ili olan Zonguldak, bu kazanımlarını Cumhuriyet ve onun kurucusu Mustafa Kemal Atatürk sayesinde elde etmiştir. Ancak son dönemde Cumhuriyet'in ilk kenti olan Zonguldak'tan Atatürk'ün izleri planlı ve sistematik bir şekilde silinmeye çalışılmaktadır. Cumhuriyet'in ilk yıllarına tanıklık eden, tarihi ve kültürel miras niteliğindeki yapılar gözden çıkarılarak yıkmakta, simgesel değeri olan heykel ve anıtlar birer birer kaldırılmak veya yıkmak istenmektedir.

İlk olarak; Zonguldak Valilik binasının dış cephesinde yaptırılmış olan Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bir portresi ve "Gençliğe Hitabe" si onarım bahanesi ile kaldırılmıştır. Devam eden süreçte yerine dünyanın en yaşlı ağaçları arasında yer alan 4115 yaşındaki porsuk ağacının mozaği yerleştirilmiştir. Elbette porsuk ağacı mozaği de Zonguldak açısından son derece önemlidir ve Zonguldakımıza değer katan bir sanat eseridir. Ancak Zonguldak'ta porsuk ağacı mozağının yerleştirilebileceği alternatif çok fazla yer varken mozağın Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nin yerine koyulmuş olması doğru değildir. Büyük Önder Atatürk'ün bu hitabe ile gençliğe olan inanç ve umudu aktarılmaktadır. Hitabenin her cümlesi ayrı bir değere sahiptir ve Zonguldak Valiliği'nin duvarında olması ayrı bir önem taşımaktadır.

Zonguldak Valiliği'nin simgesel değeri çok yüksek olan Gençliğe Hitabesinin Valilik duvarından kaldırması kentimizdeki Atatürk'ün izlerinin silinmesi girişiminin ilk adımı olmuştur.

Devamında Zonguldak'ın hafızasında yer etmiş en önemli Cumhuriyet kurumlarından biri olan Kız Meslek Lisesi'nin, Atatürk Devlet Hastanesi'nin otoparkı yapılmak üzere yıkılması gündeme getirilmiştir. Zonguldak Kız Meslek Lisesi, 1963 yılında inşaatı tamamlanan ve bir kadın mimar tarafından yapılmış bir binadır. 56 yıldır, yay şeklindeki incelikli mimarisi ile kenti adeta kucaklayan, bu yönüyle de Zonguldak'ın hafızasında yer etmiş olan Kız Meslek Lisesi, şimdiye kadar pek çok kız öğrenciyi yetiştirmiş, onların topluma kazandırılmasında, iş ve çalışma hayatında yer almasında ve bir birey olarak geleceklerini kurmada yer edinmiş bir yapıdır. Aynı zamanda bu okul, Zonguldak'ın en önemli Cumhuriyet eserlerindendir. Zonguldak Kız Meslek Lisesi, bir eğitim kurumu olmanın yanında, taşıdığı manevi değer nedeniyle de Zonguldak halkı için ayrı bir anlam ve önem taşımaktadır. Oluşan kamuoyu nedeniyle yıkılmayacağına dair açıklama yapılsa da basına yansıyan son haberlere göre; Zonguldak İl Özel İdaresi, Kız Meslek Lisesi'nin depreme dayanıklı olup olmadığıyla ilgili bir araştırma yaptırmış ve sonucunda da binanın depreme dayanıklı olmadığı

yönünde bir rapor çıkmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Kız Meslek Lisesi ile ilgili son kararın verileceği belirtilmektedir. Hastane otoparkı için yıkılmasının planlandığı açıklanan bu okulun, bu dönemde depreme dayanıklı olmadığı yönünde rapor hazırlanması son derece manidardır.

Yine Zonguldak açısından tarihsel ve simgesel önemi yüksek olan Mustafa Kemal Atatürk'ün Zonguldak'a ayak bastığı yerde, Atatürk'ü çiçekle karşılayan Ayten Alper'in heykeli, Sahil Projesi nedeniyle kaldırılmıştır. Son olarak da bundan 89 yıl önce, 26 Ağustos 1931 yılında Ertuğrul Yatı ile maden ocaklarını görmek üzere Zonguldak Limanı'na gelen Mustafa Kemal Atatürk'ün, Zonguldak'a ayak bastığı tarihi iskelenin "Sahil Projesi" nedeniyle söküleceği basına yansımıştır. Her yıl 26 Ağustos'ta denize çelenk bırakılarak, Atatürk'ün Zonguldak' a gelişi törenlerle kutlandığı tarihi iskelenin ve Ayten Alper heykelinin sökülerek kaldırılmasını kabul etmek mümkün değildir.

Mustafa Kemal Atatürk, 26 Ağustos 1931 yılında, "Zonguldak'ın derin toprakları altındaki servet-i madeniyye ne kadar kıymetli ise, bizim nazarımızda Zonguldak da o kadar çok kıymetli bir vilayetimizdir" sözleri ile Zonguldak'a verdiği önemi belirtmiştir. Ancak bunun karşılığında Mustafa Kemal Atatürk'ün Zonguldak'a ayak bastığı bu tarihi iskelenin sökülmesi ile Ayten Alper heykelinin kaldırılması en basit tabir ile Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Büyük Önder'e ve Zonguldak'ın tarihi mirasına saygısızlıktır.

Yine son dönemde Zonguldak kamuoyunda sıkça gündeme gelen Makzon Projesi'nin yapılması planlanan Üzülmüş Vadisi'nde çok sayıda tarihsel öneme sahip yapı bulunmaktadır. Zonguldak Maden Müzesi ile Gökgöl Mağarası arasında eser niteliğindeki endüstri yapıları bu bölgededir. Atatürk'ün ve Celal Bayar'ın Zonguldak ziyaretinden konuk edildiği Rombaki Köşkü, 1935 yılında açılan ve Cumhuriyet'in ilk sanayi tesislerinden olan Üzülmüş Kok Fabrikası'nın 63 metre uzunluğundaki ve Karabük Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca sanayi mirası olarak koruma altına alınan bacası da Üzülmüş Vadisi içinde yer almaktadır. Bu nedenle, Makzon Projesi'nin Üzülmüş Vadisi'nde yapılması, Zonguldak'a ihanet olacaktır.

Tüm bunlar karşısında Zonguldak, Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren kendisini var etmiş olan Mustafa Kemal Atatürk ve onun değerlerine sahip çıkan duruşundan asla taviz vermeyecektir.

Bu çerçevede;

- 1)Zonguldak Valilik Binasının dış cephesinden onarım bahanesi ile kaldırılan Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nin yerine konulmamasının nedeni nedir? Bu kararı kim, hangi gerekçe ile vermiştir?
- 2)Zonguldak Valilik Binasının dış cephesindeki Gençliğe Hitabe yerine porsuk ağacı mozağının yerleştirilmesine kim karar vermiştir?
- 3)Zonguldak açısından simgesel değer ve önemi olan her bir cümlesi ayrı bir önem taşıyan Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi önceden olduğu gibi Zonguldak Valilik binasının dış cephesine koyulacak mıdır?

4)Zonguldak Kız Meslek Lisesi'nin depreme dayanıklılığının araştırılması kim tarafından ve hangi sebeple istenmiştir? Depreme dayanıklı olmadığına dair rapor kim tarafından hazırlanmıştır?

5)Zonguldak Kız Meslek Lisesi yıkılacak mıdır?

6)Mustafa Kemal Atatürk'ün Zonguldak'a ayak bastığı yerde, Atatürk'ü çiçekle karşılayan Ayten Alper'in heykelinin kaldırılması kararı kim tarafından ne zaman verilmiştir?

7)Basına yansıyan haberlere göre Atatürk'ü çiçekle karşılayan Ayten Alper heykelinin yıkılmasına gerekçe olarak gösterilen Sahil Projesi, ne zaman ve kim tarafından onaylanmıştır? Bu proje kim tarafından yürütülmektedir?

8)Zonguldak Sahil Projesi nedeniyle Mustafa Kemal Atatürk'ün Zonguldak'a ayak bastığı yerde, Atatürk'ü çiçekle karşılayan Ayten Alper'in heykelinin, Sahil Projesi içinde korunması yerine kaldırılmasının nedeni nedir?

9)Zonguldak Sahil Projesi nedeniyle Atatürk'ün Zonguldak'a gelişinde ayak bastığı iskelenin sökülerek kaldırılacağı doğru mudur?

10)Eğer doğru ise bu tarihi mirasın korunarak Sahil Projesinin buna göre yapılması yerine sökülerek yıkılmasının nedeni nedir?

11)Makzon Projesi'nin Üzülmaz Vadisi'nde yapılması için plan değişikliğine gidileceği iddiası doğru mudur? Eğer doğru ise; Karabük Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca sanayi mirası olarak koruma altına alınan kok fabrikası bacasının ve Rombaki Köşkü'nün de olduğu Üzülmaz Vadisi yerine, başka bir yere yapılmamasının nedeni nedir?

12)Özellikle son dönemde Zonguldak'ta Mustafa Kemal Atatürk ve Cumhuriyet'in ilk yıllarına ait olan ve tarihi niteliklerinin yanında simgesel değere de sahip olan tüm eser ve yapıların birer birer yıkılması veya kaldırılması ile Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Zonguldak'taki izleri tamamen silinmek mi istenmektedir?